

MEDEDELING AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten: constructieve dialoog met het Mensenrechtencomité

Met deze mededeling licht ik de leden van de Vlaamse Regering in over de constructieve dialoog met het Mensenrechtencomité over het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Deze dialoog is gepland tijdens de 127e sessie van het Mensenrechtencomité, tussen 14 oktober en 8 november 2019.

1. Het BUPO-verdrag en de nationale rapporteringsverplichting

Het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (BUPO-verdrag) werd op 16 december 1966 aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. België ratificeerde het BUPO-verdrag in 1983.

De partijen bij het BUPO-verdrag moeten regelmatig een rapport over de uitvoering van het BUPO-verdrag indienen bij het Mensenrechtencomité (artikel 40 van het BUPO-verdrag). België heeft daarvoor de vereenvoudigde rapporteringsprocedure aanvaard. Onder deze procedure bezorgt het Mensenrechtencomité minstens één jaar voor de rapporteringsdeadline een vragenlijst (*list of issues prior to reporting*) aan de betrokken staat. Het antwoord van de staat op die vragenlijst vormt zijn rapport in de zin van artikel 40 van het BUPO-verdrag.

Na de indiening van het rapport volgt een constructieve dialoog met het Mensenrechtencomité. Tijdens deze dialoog moet de betrokken staat antwoorden op de vragen van het Mensenrechtencomité en kan hij bijkomende informatie geven over zijn inspanningen om het BUPO-verdrag uit te voeren.

Na de constructieve dialoog publiceert het Mensenrechtencomité zijn concluderende opmerkingen (*concluding observations*) met aanbevelingen voor de betrokken staat.

2. Het Belgisch rapport

België ontving de *list of issues prior to reporting* in juli 2016 (zie bijlage). België diende zijn antwoord op de vragenlijst in op 18 juli 2018 (zie bijlage). Zoals hierboven toegelicht, geldt dit antwoord als het 6de Belgisch rapport over de uitvoering van het BUPO-verdrag.

Het 6de Belgisch rapport beschrijft de wijzigingen op het vlak van beleid, wetgeving, regelgeving, rechtspraak en administratieve praktijken sinds het 5de Belgisch rapport van 2009, het Belgische antwoord op de *list of issues* van 2010 en de tussentijdse opvolging van de concluderende opmerkingen van het Mensenrechtencomité in 2011 en 2012. Het rapport bestrijkt de periode tot 1 januari 2018.

Ook Vlaanderen leverde een bijdrage aan dit rapport. De coördinatie van de Vlaamse bijdrage lag bij het departement Buitenlandse Zaken. Dit departement werkte hiervoor samen met de bevoegde diensten van de Vlaamse overheid, die de nodige ruggespraak hielden met hun ministers. De verschillende beleidsdomeinen blijven immers ambtelijk en politiek bevoegd voor de eigen bijdragen.

3. Constructieve dialoog

Praktische informatie

De constructieve dialoog is gepland tijdens de 127e sessie van het Mensenrechtencomité. Die sessie loopt van 14 oktober tot en met 8 november 2019. De precieze datum(s) van de constructieve dialoog moet(en) nog bekendgemaakt worden. De dialoog neemt doorgaans twee halve dagen in beslag.

De Belgische delegatie zal geleid worden door de Permanente Vertegenwoordiger van België bij de Verenigde Naties in Genève (delegatiehoofd) en een ambtenaar van de Federale Overheidsdienst Justitie (adjunct-delegatiehoofd). Verder kunnen de betrokken overheden hun eigen delegatieleden aanduiden. Daarbij wordt gestreefd naar een evenwicht tussen technische expertise en politieke vertegenwoordiging.

De constructieve dialoog zal twee sessies van ongeveer drie uur in beslag nemen. De sessies kunnen op dezelfde dag vallen, maar kunnen ook gespreid worden over twee opeenvolgende dagen. Het delegatiehoofd zal eerst een korte toespraak houden en de delegatieleden voorstellen, waarna het adjunct-delegatiehoofd een inhoudelijke inleiding zal doen. Daarna zullen de delegatieleden antwoorden op de vragen van het Mensenrechtencomité, waarbij het adjunct-delegatiehoofd zal optreden als spelverdeler tussen de verschillende delegatieleden.

Vorbereiding

De voorbereiding van de constructieve dialoog wordt gecoördineerd door de FOD Buitenlandse Zaken (praktisch) en de FOD Justitie (inhoudelijk) en verloopt via Coormulti. Zo worden er onder meer fiches uitgewerkt over de thema's die waarschijnlijk aan bod zullen komen.

Vlaanderen werkt actief mee aan de voorbereiding van de constructieve dialoog, onder coördinatie van het departement Buitenlandse Zaken. Het departement werkt hiervoor samen met de bevoegde diensten van de Vlaamse overheid, die hiervoor de nodige ruggespraak houden met hun ministers.

Samenstelling van de Vlaamse delegatie

Voor Vlaanderen zullen minstens de Algemeen Afgevaardigde van de Vlaamse Regering bij de Verenigde Naties in Genève en een medewerker van het Departement Buitenlandse Zaken deel uitmaken van de delegatie.

Het is mogelijk om nog bijkomende delegatieleden aan te duiden. Dit kan aangewezen zijn voor politiek gevoelige of technisch complexe thema's. Het departement Buitenlandse Zaken zal hierover afstemmen met de bevoegde diensten van de Vlaamse overheid.

Permanentie tijdens de constructieve dialoog

Het is belangrijk dat alle betrokken diensten tijdens de interactieve dialoog voorzien in voldoende permanentie. Op die manier kan snel teruggekoppeld worden met de Vlaamse delegatie in Genève voor het beantwoorden van specifieke vragen. De verschillende beleidsdomeinen blijven immers ambtelijk en politiek bevoegd.

Thema's

Hieronder volgt een overzicht van de voor Vlaanderen relevante thema's die waarschijnlijk aan bod zullen komen tijdens de constructieve dialoog. Dit overzicht is samengesteld op basis van de vorige *concluding observations* van het Mensenrechtencomité over België, de *list of issues prior to reporting*, vragen en aanbevelingen van andere mensenrechtenorganen, parallelle rapporten van middenveldorganisaties en de actualiteit.

Algemeen	Oprichting van een nationaal mensenrechteninstituut: interfederalisering van het Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens
Non-Discriminatie	Strijd tegen discriminatie: o.a. effectiviteit van genomen maatregelen, praktijktesten
	Interfederaal actieplan tegen racisme, raciale discriminatie, xenofobie en intolerantie
	Discriminatie op grond van religie en racisme, in het bijzonder tegen joden, moslims, Roma en woonwagenbewoners, personen van Afrikaanse herkomst
	Discriminatie op grond van handicap: o.a. toegang tot de arbeidsmarkt, inclusief onderwijs
	Discriminatie op grond van genderidentiteit en seksuele oriëntatie
	Aanzetten tot haat en racistische propaganda
	Haatmisdrijven
	Levensbeschouwelijke tekens op school
	Taalvoorwaarden in Vlaanderen: o.a. toegang tot gemeentelijke diensten, kopen van gemeentelijke bouwgrond, toegang tot sociale huisvesting, benoeming burgemeesters
Kinderen	Berechting van minderjarigen tussen 16 en 18 jaar als volwassenen (uithandengeving)
	Geweld tegen kinderen, in het bijzonder lijfstraffen
Vrouwen	Discriminatie op grond van geslacht op de arbeidsmarkt: o.a. loonkloof, carrièrekloof, toegang tot promotie
	Vertegenwoordiging van vrouwen in besluitvorming in de politiek, de publieke sector en de privésector
	Geweld tegen vrouwen, inclusief intrafamiliaal geweld: o.a. seksueel geweld, gedwongen huwelijken, eermisdrijven, vrouwelijke genitale verminking
Detentie	Geestelijke gezondheidszorg in gevangenissen, internering
Migratie	Ondersteuning van slachtoffers van mensenhandel
	Ondersteuning van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen
Terrorisme	Bescherming van mensenrechten in de strijd tegen terrorisme (preventie van radicalisering, disengagementsprogramma's in gevangenissen, verzameling en verwerking van persoonlijke gegevens)
	Terugkeer van kinderen van IS-strijders
Varia	Ondersteuning van slachtoffers van misdrijven
	Ondernemingen en mensenrechten

Bijlagen:

- *List of issues prior to submission of the sixth periodic report of Belgium* (CCPR/C/BEL/QPR/6)
- 6de Belgisch rapport over de uitvoering van het BUPO-verdrag

Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand,
Buitenlands Beleid, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn
Viceminister-president van de Vlaamse Regering

Ben WEYTS